

Sisäministeriölle
kirjaamo@intermin.fi
[kansallisen turvallisuuden yksikko@intermin.fi](mailto:kansallisen_turvallisuuden_yksikko@intermin.fi)

Lausunto

1 (2)

22.3.2021

Viite: SMDno-2020-980

Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n lausunto tiedustelulainsäädäntöä koskevan valtioneuvoston selonteon valmistelua varten

Kiitämme mahdollisuudesta lausua tiedustelulainsäädännön toimivuudesta, tehokkuudesta ja tuloksellisuudesta, kehittämistarpeista, valvonasta ja oikeusturvan toteutumisesta sekä muista asiakokonaisuuteen liittyvistä relevanteista seikoista.

Pidämme erittäin tärkeänä, että tiedustelulainsäädännön toimivuutta voidaan arvioida säännöllisesti yhdessä eri sidosryhmien kanssa. Erittymisen tärkeää tämä on nykytilanteessa, kun lainsäädäntö on vielä kohtuullisen uutta.

Tiedustelulainsäädäntöä laadittaessa elinkeinoelämän edustajat pitivät perusteltuna, että suomalaisilla viranomaisilla tulee olla selkeästi säädetty mahdollisuudet tarpeellisten ja oikeasuhtaisten tiedustelutoimivaltuuksien käyttöön digitaalisessa ympäristössä. Samoin korostettiin, että viranomaisten toimivaltuuksien käytön ei tule heikentää yritysten kilpailukykyä tai toimintamahdollisuuksia, vaan niiden tulee olla sopusoinnussa elinkeinopoliittisten kysymysten kanssa. Tämä lisäksi korostettiin hyvien valvontamekanismien ja jatkuvan vaikutusten seurannan merkitystä.

Toistaiseksi Elinkeinoelämän keskusliitolla ei ole tarkempia havaintoja sääntelyn täytäntöönpanon vaikutuksista. Yrityksille asetettujen avustamis- ja tiedonluovutusvelvoitteiden vaikutuksia yritysten toimintaan onkin toistaiseksi haastavaa arvioida. Niiltä osin viittaamme lainsäädännön valmistelun aikana elinkeinoelämän piiristä esitettyihin huomioihin tiettyjen velvoitteiden sekä niiden aiheuttamien kustannusten aiheuttamista potentiaalisista vaikutuksista yritysten toimintaan. Erittymisen haluamme kiinnittää huomiota kahteen asiaan:

- 1) Yrityksille aiheutuvat kustannukset eivät kaikilta osin ole korvattavia. Esimerkiksi teleyrityksillä ei sähköisen viestinnän palvelulain (917/2014) 299 §:n mukaan ole oikeutta saada korvausta henkilöstökustannuksista, vaan ainoastaan viranomaisten avustamiseksi hankittujen järjestelmien

Lainsäädäntö ja hallinto/Yrityslainsäädäntö
Markku Rajamäki

22.3.2021

kustannuksista. Mielestämme tulisi lähteä siitä, että yrityksille tiedustelulainsäädäntöä sovellettaessa aiheutuvat kustannukset, mukaan lukien henkilöstökustannukset, korvataan aina täysimääräisesti. Näin toimitaan useissa muissa maissa.

2) Poliisilain 5 luvun 26 §:n sekä sotilastiedustelulain 42 §:n mukaan tiedusteluviranomaisilla on oikeus salaa asentaa, ottaa käyttöön ja poistaa tekniseen tarkkailuun käytettävä laite, menetelmä tai ohjelmisto toimenpiteen kohteena olevaan esineeseen, aineeseen, omaisuuteen, tilaan tai muuhun paikkaan taikka tietojärjestelmään, jos tarkkailun toteuttaminen sitä edellyttää.

Kun edellä kerrottu liittyy yritysten toimintaan, on muistettava, että yrityksillä on aina vastuu palveluidensa toimintavarmuudesta, laadusta ja palveluiden käyttäjien yksityisyyden suojasta. Tilanne, jossa viranomainen voi salaa tehdä kuvattuja toimia koetaan mahdollisena riskinä yritysten vastuiden kannalta. Tältä kannalta olisi parempi, jos kuvattuja viranomais toimia ei saisi tehdä toimijalta salassa ja toimenpiteen tulisi aina perustua tuomioistuimen päätökseen.

Pidämme tiedustelua koskevan lainsäädännön säännöllistä toimivuuden seurantaa ja vaikutusten arviointia erittäin tarpeellisena myös tulevaisuudessa. Erityisesti lainsäädännön kansantaloudellisten ja yritysvaikutusten seurantaan on kiinnitettävä jatkuvasti huomiota.

Kunnioittavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Lainsäädäntö ja hallinto

Tommi Toivola
Johtaja